
Lipnik, st. 5, gm. Kańczuga, woj. przemyskie, AZP 104-79/155

Informator Archeologiczny : badania 32, 84-85

1998

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

Więcej materiału pochodzi z okresu neolitu. Technologia oraz zdobienie pochodzącej z tego okresu ceramiki wskazuje na kulturę amfor kulistych oraz kulturę niemeńską. Kilka fragmentów ceramiki wiązać można zapewne także z neolitem strefy leśnej. Pośród wyrobów krzemiennych na uwagę zasługują regularne wióry oraz fragmenty siekier czworościennych.

Jeszcze więcej materiału zabytkowego wiązać można z osadnictwem datowanym na epokę brązu i związanym z kulturą łużycką. Z tego okresu pochodzi grób ciałopalny, kilkanaście jam gospodarczych, 3 paleniska oraz kilkadziesiąt dołków posłupowych. Ceramika z tego okresu, znaleziona w jamach, paleniskach oraz w humusie (łącznie 296 fragmentów), to naczynia lepiące metodą wałków prezentujące formy dwustożkowe, wazowate oraz pucharki. Krzemienie (najliczniejsze znaleziska na stanowisku) to ponad 2600 wyrobów wykonanych z lokalnego krzemienia kredowego, przeważnie narzutowego. Pośród nich na uwagę zasługuje półwytwór grocika.

Grób ciałopalny popielnicowy zawierał szczątki młodego osobnika (zapewne kobiety); wyposażenie to przepalone kości bydła, świni, konia, owcy i kozy oraz jelenia. Z okresu nowożytnego (XV/XVI, XVII i XIX w.) zanotowano ponad 250 fragmentów ceramiki, pochodzących z naczyń: garnków, mis, patelni oraz pucharków. Jest to ceramika cienkościenna, toczona na kole, „siwa”.

KRZECZYN WIELKI, st. 12, woj. legnickie, AZP 74-20/31

- osada kultury łużyckiej
- osada średniowieczna

Badania wykopaliskowe, przeprowadzone w dniach od 14 września do 14 października przez mgr. Witolda Łaszewskiego (Pracownia Badawcza „Verba”). Finansowane przez Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A. „Termel”.

Materiały i dokumentacja znajdują się w Muzeum Archeologiczno-Historycznym w Głogowie.

LIPNIK, st. 5, gm. Kańczuga, woj. przemyskie, AZP 104-79/155

- osada kultury trzcinieckiej z wczesnej epoki brązu i zapewne wczesnej fazy grupy tarnobrzesckiej kultury łużyckiej z II-III okresu epoki brązu
- cmentarzysko grupy tarnobrzesckiej od III okresu epoki brązu do wczesnej epoki żelaza

Ratownicze badania wykopaliskowe, przeprowadzone w dniach od 29 czerwca do 25 lipca przez mgr. Wojciecha Blajera (Instytut Archeologii Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie). Finansowane przez Instytut Archeologii Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie. Pierwszy sezon badań. Przebadano powierzchnię 300 m².

Na stanowisku nie można wyróżnić ciągłej warstwy kulturowej. Duża ilość materiału, pochodzącego z uszkodzonych lub zniszczonych grobów, zalega w warstwie próchniczej ziemi ornej, na głębokości do około 30 cm.

Na przebadanym wycinku terenu udało się zebrać i zadokumentować resztki co najmniej 77 grobów ciałopalnych popielnicowych, zalegające na głębokości około 30-60 cm, przeważnie tkwiące bezpośrednio w lessowym calcu, bez śladów jamy grobowej.

Wyeksplorowano także zasypiska 2 trapezowatych jam, sięgające do głębokości około 105 cm i oraz 4 nieregularnych jam. Zarejestrowano także ślady 3 lub 4 domniemanych dołków posłupowych, związanych zapewne z fazą osadnictwa z II-III okresu epoki brązu, poprzedzającą założenie cmentarzyska.

Z jam osadowych pochodzą tylko nieliczne, drobne ułamki ceramiki, natomiast z obiektów grobowych pozyskano mniejsze lub większe fragmenty (przeważnie części przydenne) około 100 naczyń (popielnic, przystawek lub pokrywek) a także 2 szpile brązowe, bransoletę, fragmenty kilku niewielkich skrętów z drutu brązowego a ponadto ułamki płaskiego, podłużnego przedmiotu żelaznego (noża?).

Należy tu podkreślić, że przeważająca część grobów była tak silnie zniszczona przez orkę, że

zachowały się tylko przydatne części urn. Jedynie w wypadku około 10 zbadanych obiektów ich stan zachowania można określić jako dobry.

Materiały i dokumentacja znajdują się w Instytucie Archeologii Uniwersytetu Jagiellońskiego, w przyszłości w Muzeum Narodowym Ziemi Przemyskiej.

Wyniki zostaną opublikowane w „Roczniku Przemyskim”.

Badania będą kontynuowane.

Liw, st. 4, gm. *loco*, woj. siedleckie- patrz: wczesna epoka żelaza

Lany Mały, st. 16, gm. Rudzice, woj. katowickie, AZP 95-42/43 - patrz: wczesna epoka żelaza

ŁĄG KOLONIA, st. 38, gm. Czersk, woj. bydgoskie, AZP 22-38/9

- osada grupy kaszubskiej kultury łużyckiej (V okres epoki brązu)

Badania wykopaliskowe, przeprowadzone przez mgr Beatę Górską-Grabarczyk (Instytut Archeologii Uniwersytetu Łódzkiego). Finansowane przez Instytut Archeologii Uniwersytetu Łódzkiego. Drugi sezon badań. Przebadano obszar 154 m².

Stanowisko położone jest nad prawym dopływem Niechwaszcy, na piaszczystym wzniesieniu otoczonym podmokłymi łąkami.

Odsłonięto i wyeksplorowano 18 jam o charakterze gospodarczym oraz dołki posłupowe. Pozyskano około 500 fragmentów ceramiki. Były to przede wszystkim ułamki dużych naczyń zasobowych. Odkryto również fragmenty cienkościennych, zdobionych naczyń oraz ciężarki tkackie. Materiał zabytkowy oraz dokumentacja znajdują się w Instytucie Archeologii Uniwersytetu Łódzkiego.

Ze względu na stan zachowania osady oraz niedostępność terenu (młodnik sosnowo-modrzewiowy) nie przewiduje się kontynuacji badań.

Lekno, st. 3, gm. Wągrowiec, woj. pilskie, AZP 43-31/44 - patrz: wczesne średniowiecze

ŁÓDŹ-LUBLINEK, st. 199, gm. *loco*, woj. łódzkie, AZP 67-51/109

- osada grupy konstantynowskiej kultury łużyckiej (III okres epoki brązu)

Badania wykopaliskowe, przeprowadzone przez mgr. Pawła Zawilskiego (Instytut Archeologii Uniwersytetu Łódzkiego). Finansowane przez Regionalny Ośrodek Studiów i Ochrony Środowiska Kulturowego w Łodzi oraz Instytut Archeologii Uniwersytetu Łódzkiego. Pierwszy sezon badań.

Stanowisko odkryte zostało w kwietniu 1997 roku w trakcie prac powierzchniowych. Na terenie małej kopalni piasku usytuowanej nad nieczynnym obecnie strumieniem, będącym prawobrzeżnym dopływem Neru, stwierdzono obecność zabytkowego materiału ceramicznego oraz krzemienno-żelaznego. Wstępnie znaleziska wiązano z III/IV okresem epoki brązu.

W czerwcu 1998 r. stwierdzono niemal całkowite zniszczenie osady. We własnym zakresie zdecydowano się przeprowadzić badania ratownicze na obszarze 4 arów. Stwierdzono znaczny stopień przeobrażeń wywołanych pracą spychacza oraz koparek. Zachowały się relikty 2 obiektów. Jeden z nich (obiekt 2) znajdował się na uczęszczanej przez właściciela gruntów drodze, którą wywoził on piasek a przywoził następnie śmieci. Nie zdołano tym samym, poza jej sfotografowaniem, dokonać szczegółowych badań. Obiekt 1 to relikty budowli półziemiankowej o wymiarach 305 x 240cm, z paleniskiem umieszczonym na osi jamy w części północnej. Posiadała ona płaskie dno na głębokości 36 cm. Zawartość stanowił przede wszystkim ciemnożółty piasek. Wzdłuż ścian dłuższych obiektu zarysowały się zaciemnienia, będące prawdopodobnie negatywami ścian, raczej lekkiej konstrukcji, nie uszczelnionych polepą. Niewielka ilość materiału zabytkowego wewnątrz